მეხსიერება როგორც მნიშვნელოვანი რესურსი ლეგიტიმაციისა და იდენტობის უზრუნველსაყოფად

თეა თარხნიშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე სოციოლოგიის მაგისტრის ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

პროგრამა: სოციოლოგია

ხელმძღვანელი: ემზარ ჯგერენაია, სრული პროფესორი.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

განაცხადი

როგორცწარდგენილისამაგისტრონაშრომისავტორი, ვაცხადებ, რომნაშრომიწარმოადგენსჩემსორიგინალურნამუშევარსდაარშეიცავსსხვაავტორებისმიერაქამდეგამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლადმიღებულანდასაცავადწარდგენილმასალებს, რომლებიცნაშრომშიარარისმოხსენიებულიანციტირებულისათანადოწესებისშესაბამისად.

თეა თარხნიშვილი

6.07.2015 წ.

აბსტრაქტი:მეხსიერება არა მარტო შერჩევითია/სელექციურია, არამედ ცვალებადიც.ჩვენი მეხსიერება დროთა განმავლობაში გარკვეულ „რედაქტირებას“ ექვემდებარება-ნაწილობრივ ეს გამომდინარეობას ადამიანური ინსტინქტებიდა. მაგრამ მეხსიერება იცვლება იმიტომ, რომ იცვლება დრო და, აქედან გამომდინარე დამოკიდებულებანი. რაღაც კარგავს მნიშვნელობას ან აღარ აღიქმება იმ მნიშვნელობით, როგორც ადრე. სწორედ თავისი სელექციური თუ ცვალებადი ბუნების გამო მეხსიერების კვლევა ყველა დროში აქტუალურია.

ჩვენ მივმართავთ ისტორიას როგორც კოლექტიურ მეხსიერებას იმიტომ, რომ მას შეიძლება მნიშვნელობა ქონდეს აწმყოში. ჩვენ ვიყენებთ მას სხვადასხვა მნიშვნელობით:საკუთარი თავის მობილიზაციისთვის ამა თუ იმ მიზნის მისაღწევად, ჩვენი მოთხოვნების ლეგიტიმაციისათვის-მაგალითად, მიწაზე, ტერიტორიაზე ჩვენი უფლებების დასასაბუთებლად.

ნაშრომის მიზანია განიხილოს მეხსიერება, როგორც მნიშვნელოვანი რესურსი ლეგიტიმაციისა და იდენტობის უზრუნველსაყოფად. ამ მიზნის განსახორციელებლად, კვლევის პირველ ეტაპზე დამუშავდა საკვლევი თემის გარშემო არსებული სამეცნიერო ლიტერატურა. განხილული თეორიებზე დაყრდნობით ჩამოყალიბდა თეორიული ჩარჩო, რომელიც დაგვეხმარებოდა გამოგვერკვია თუ როდის და რა მიზნით მიმართავენ ქვეყნის პირველი პირები კოლექტიურ მეხსიერებას? (მაგ. ახალი მეხსიერები ფორმირების მეცდელობა ძველის წაშლისა და აღმოფხვრის გზით; ახალი მეხსიერებისა და სამოქალაქო/სახელმწიფოებრივი იდენტობის ჩამოყალიბება) იყენებენ თუ არა ქვეყნის პირველი პირები კოლექტიურ მეხსიერებას როგორც მნიშვნელოვან რესურს საკუთარი პოლიტიკური მოქმედებებისლეგიტიმაციის უზრუნველსაყოფად?ახდენენ თუ არა დღესასწაულებთან თუ სხვა სიმბოლოებთან ისტორიული მოვლენების სინქრონიზაციას, აწმყოსა და წარსულს შორის სიმბოლური კავშირების გაბმას?

ემპირიულ მასალად შეირჩა ზვიად გამსახურდიასა და ედუარდ შევარადნაძის პრესით გავრცელებული მიმართვები, წერილები, განცხადებები.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: ინდივიდუალური მეხსიერება, კოლექტიური მეხსიერება, სოციალური მეხსიერება, კულტურული მეხსიერება, ისტორია, ტრავმა, იდენტობა,

მადლობა

პროფესორ ემზარ ჯგერენაიას ხელმძღვანელობისთვის და კვლევის მიმდინარეობის პროცესში აქტიური დახმარებისათვის, კრიტიკული შენიშვნებისა და მითითებებისათვის, რითაც მნიშვნელოვნად დამეხმარა საკითხის სხვადასხვა პერსპექტივიდან დანახვაში.

საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკას ემპირიული მასალების მოწოდებისთვის.